

На 1 март 1948 година, со група од седумдесеттина Егејци, Станко Караѓоргиевски заминал за Преспа. Нивната маршрута била преку Албанија, конкретно Тирана, за В'мбел, па Руља каде ги подготвувале за војна, ги учеле како да ракуваат со оружјето. Таму престојувале до 1 април истата година, по што заминале на Грамос.

НАМЕС МАКЕДО ШРАП

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Некогашниот учесник во Граѓанската војна Станко Караѓоргиевски е роден во 1929 година, во село Бошовце, Каљарско. До доаѓањето во Македонија, во 1941 година, живеел во Република Грција. Тој објаснува дека во периодот додека бил во оваа наша соседна земја на Македонците им било забрането да го зборуваат мајчиниот јазик. Таа диктатура кон македонското население особено била изразена за време на Метаксас. Нашиот соговорник се потсетува и на шлаканицата која ја добил од грчки полицаец само затоа што на македонски јазик им се обратил на своите блиски, кои полнеле вода на селската чешма. Кога се нашол во рацете на полицаецот го спасила една жена, која всушност го замолила да го пушти Караѓоргиевски, бидејќи бил дете. Така, овој соговорник се спасил од канџите на полицаецот и не го кажал името на својот татко, бидејќи поради тоа што го направил татко му ќе требало да лежи в затвор. Сепак, таткото на Караѓоргиевски повеќе пати бил затворан и прогонуван од грчките непријатели поради активностата на своите синови.

Во времето кога Караѓоргиевски живеел во Грција неговото семејство поседувало слаткарница во Кожани. Овој бизнис го продолжиле во Битола, каде нашиот соговорник дошол со својот брат. Во тој период на просторите на поранешна Југославија почнала војна. До 1948 година Караѓоргиевски работел и во разни ресторани. Потоа зами-

нал и учествувал во изградбата на пругата Шамац-Сараево, при што завршил и телеграфски курс. Кога се вратил во Битола се вработил како телеграфист на железничката станица. На 1 март 1948 година, со група од седумдесеттина Егејци, заминале за Преспа. Нивната маршрута била преку Албанија, конкретно Тирана, каде им се придружил курир, а потоа В'мбел, па Руља. Во Руља ги подготвувале за војна, односно ги учеле како да ракуваат со оружјето. Таму останале до 1 април истата година, по што заминале на Грамос.

ПОРАДИ УПОТРЕБЕН МАКЕДОНСКИ ЗБОР ДОБИЛ ШЛАКАНИЦА ОД ГРЧКИ ПОЛИЦАЕЦ

"Ме примија како телеграфист во артилеријата. Бев во 670. единица. Мојата задача се состоеше во тоа да давам информации каде да пукаат топовите.

Во 1948 година имавме успех во борбата против монархофашистите. Таа година Грамос беше ослободен, а во Ланга се наоѓаше Главниот штаб на ДАГ.

ТО ПРАВА ЗА НЦИТЕ ДОБИВ НЕЛ В ГЛАВА

Како телеграфист работев сè до 10.10.1948 година, кога бев ранет со шрапнел од гуле. Всушност, шрапнелите на монархофашистите летаа на сите страни, а еден ме погоди во глава. По ранувањето партизаните прво ме однесоа до Кономлати, од таму на носилка бев префрлен до првиот санитарен пункт во Преспа, а потоа дојдов во болницата во Катланово. Таму бев два месеца. Мојот животен пат продолжи во Булкис, во Нови Сад, каде престојував десетина дена. Оттаму ме однесоа во Бел-

град, па на воз во Будимпешта", раскажува овој борец.

Во овој град останал две години во болницата каде му била извршена пластична хируршка интервенција. Во 1949 година, по ликвидацијата на ДАГ, сите партизани ги вработиле во фабриките, а тој се вработил во воена фабрика. Подоцна работел во редакција на еден македонски весник, кој се печател во Будимпешта, а во него се презентирале вестите за Македонија на македонски јазик. Во тој град останал

да живее 8 години, односно од 1948 до 1956 година кога се вратил во Битола. Во 1957 година дошол во Скопје. Во главниот град на државата работел на многу места, но работниот век го завршил во "Лотарија на Македонија". Во Скопје го формирал и своето семејство.

За тоа зашто одлучил да се бори во Граѓанската војна во Грција тој вели:

"Уште додека бев во Битола ми сугерираа дека кога ќе замине во Грција ќе се бориме за ослободување на Македонија, а самите Грци ни ветуваа дека Македонците ќе добијат права какви што им следуваат. Но, од ветувањата ништо".

Неговите родители никогаш не ја напуштиле Грција. Во 1966 година, прв пат по војната, Караѓоргиевски отишол да ги посети. Се сретнал со мајка му, зашто татко му веќе бил починат. И денес често оди во посета на блиските кои живеат во оваа соседна земја.

(Серијата "Секавања" се реализира во соработка со Ташко Јованов)

NOVATEX-SKOPJE

HARIBO

СЕКОЕ ДЕТЕ ГИ САКА И ВОЗРАШНИТЕ ИСТО ТАКА

NOVATEKS - SKOPJE

Тел. 02 309 71 53
02 309 71 67

www.novatex.com.mk

e-mail: novatex@mt.net.mk